

[Poul Dam.]

vil sige, at vi har betalt alt for meget for disse hårde hvidevarer og for en række andre tilsvarende varer i lange tider, uden at nogen har grebet ind; uden at konkurrencen har kunnet regulere noget. Nu kan vi få varerne til billige priser på dette område i øjeblikket. Det er godt og udmærket for dem, der endnu ikke har fået købt disse sager, men hvordan er det med alle de andre ting, hvor konkurrencen endnu ikke er så effektiv?

Vi står over for en række vareområder, har gjort det længe og vil også komme til at gøre det i fremtiden, hvor konkurrencen ikke er tilstrækkelig effektiv til at sikre, at priserne kommer ned til det, som er rimeligt at forlange af forbrugerne. Her er nogle vigtige opgaver for pris- og monopollovgivningen, og dem har vi ikke i sinde at opgive tanken om at få gennemført. Vi agter i løbet af samlingen at komme tilbage til dette område med konkrete forslag om en effektiv udbygning af dette område. Ingen skal være i tvivl om dette. Og lad det i hvert fald være sagt i god tid: det skal ikke gå stille af, hvis det er meningen, at man vil ophæve denne lovgivning pr. 1. juli, således at der uden videre er fri mulighed for at forhøje priserne, umiddelbart efter at man har klaret overenskomstssituationen på en eller anden måde.

Men nu kommer der altså en forlængelse til 1. juli, og derved er de lovforslag, som vi har fremsat, naturligvis blevet overflødige, og med den begrundelse vil jeg gerne hermed tage dem tilbage.

Formanden: Forslagsstillerne har taget forslag til lov om ændring af lov om avancestop [af Poul Dam m. fl.] og forslag til lov om ændring af lov om vejledende priser og om prisstop for tjenesteydelser [af Poul Dam m. fl.] tilbage. Ønsker nogen at optage dem? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, er lovforslagene bortfaldet.

Sigsgaard: Den mest oplagte urimelighed i lovforslagene er — det har bl. a. fru Lis Groes været inde på — at det her højtideligt proklameres, at eventuelle rationaliseringsgevinster normalt skal tilfalde de erhvervsdrivende med 100 pct. Ligesom ved første behandling oplevede vi i dag, at de

radikale med hr. Niels Helveg Petersen som ordfører var de varmeste forsvarere af dette system med de 100 pct.

Hr. Niels Helveg Petersen påpegede alle de tekniske vanskeligheder, der ville være ved en anden ordning, og harcelerede over, at socialdemokrater og folkesocialister ikke i udvalget havde fremsat et konkret forslag. Jeg havde da gerne set, at der var kommet et sådant konkret forslag. På den anden side skal man ikke være blind for, at netop den metode at remse en hel masse tekniske vanskeligheder op over for et nyt forslag i almindelighed dækker over en vældig ulyst til at tage skridt i den retning, som tanken eller forslaget tilsigter. Hvis hr. Niels Helveg Petersen mente, at der var noget rigtigt i den tanke, at rationaliseringsgevinster ikke udelukkende skal tilfalde de erhvervsdrivende, kunne han jo selv have givet sig til at tænke, så kunne han jo selv være fremkommet med forslag eller ideer her, men det gjorde han ikke. Han holdt sig udelukkende til kritik, udelukkende til et forsvar for, at rationaliseringsgevinsterne ukontrolleret går til erhvervslivet med 100 pct.

Nu skal det selvfølgelig siges, at en helt retfærdig fordeling af indkomster ikke kan opnås under det eksisterende samfundssystem; det er jo rigtigt. Men måske kunne man nå et stykke vej, og i hvert fald kan den tanke, at man ikke kan opnå det helt retfærdige under det nuværende system, ikke være det, der danner baggrund for hr. Niels Helveg Petersens bemærkninger.

Når man betænker, at rationaliseringer foruden maskinanskaffelser f. eks. også skyldes forbedret indsats fra lønarbejderne, så er det helt uacceptabelt, at de og forbrugerne ingen andel skal have i rationaliseringsgevinsten — lønarbejderne gennem bedre aflønning og forbrugerne gennem lavere priser. Denne lovbestemmelse er vendt imod lønarbejderne og er alene i de erhvervsdrivendes interesse. Den er udtryk for, at regeringen først og fremmest varetager et lille mindretals interesser, og at det sker på bekostning af flertallet. Alene denne bestemmelse gør, at vi ikke kan stemme for regeringens lovforslag.

Dertil kommer, at visse ændringer i avanceloven gør det næsten umuligt at kontrollere avancerne. Virksomhederne skal kunne forhøje deres bruttoavancer svarende